

Nota de Premsa
10 de maig de 2021

Centres educatius de les Illes Balears comptaran amb una guia per impulsar iniciatives de custòdia del territori

- La guia exposa les passes clau per dur a terme iniciatives de conservació del patrimoni natural i cultural amb la implicació de l'àmbit de l'educació.
- La ICTIB (Iniciativa de Custòdia del Territori de les Illes Balears) acaba d'elaborar aquesta guia amb la participació de diversos representants del món educatiu.

Palma, 10 de maig de 2021. Representants del món educatiu han participat amb la Iniciativa de Custòdia del Territori de les Illes Balears —ICTIB— que acaba de publicar una guia, la qual pretén facilitar la integració de pràctiques de custòdia del territori en espais educatius i incentivar l'emprenedoria social, vinculada a la conservació de valors naturals i culturals, des de l'àmbit de l'educació.

El document, titulat "*El món educatiu i la custòdia del territori*", aporta una sèrie de claus per a desenvolupar projectes que fomentin la implicació de l'alumnat en qüestions d'interès comú dins de l'àmbit natural i cultural, com posar-los en marxa i com aconseguir donar-los continuïtat. A més, el manual recull exemples de casos pràctics duts a terme a Balears, com són el seguiment ecològic que mantenen 3 centres educatius de secundària d'Alcúdia a la llacuna de Maristany, o la implicació en la gestió i manteniment de sa Comuna de Bunyola a través d' diverses accions que realitza l'alumnat de l'IES Joan Alcover.

L'objectiu final d'aquesta guia és el de proporcionar una resposta transformadora a la demanda de la comunitat educativa i donar poder a l'alumnat perquè pugui esdevenir un agent actiu del canvi, responent als reptes individuals i col·lectius del món que ens envolta. D'aquesta manera, la implicació dels espais educatius a iniciatives de conservació com a agents de custòdia del territori, suposa una eina educativa molt potent i amb multiplicitat de

possibilitats, segons el tipus d'iniciativa que es dugui a terme: recuperació d'espais degradats, horts escolars, accions en favor d'espècies i hàbitats, restauració d'elements etnològics, etc.

“Es tracta de treballar conjuntament en una sèrie d'estratègies que reverteixin en el benefici comú”, comenta la presidenta de la ICTIB, Gemma Capdevila. “La custòdia del territori ofereix un món de possibilitats per a involucrar les persones que tinguin en propietat, utilitzin o gestionin un territori, públic o privat, en la conservació i bon ús d'aquest territori, dels seus valors naturals, paisatgístics i culturals”. Capdevila troba en aquest tàndem de custòdia i educació una oportunitat excepcional per connectar amb un futur més sostenible a través de la participació de l'alumnat i la seva relació amb el territori que habita.

Per la seva banda, Margalida Ballester, professora a l'IES Port d'Alcúdia, afirma que la custòdia del territori es basa en la col·laboració “i això és precisament el que hem fet per elaborar aquest manual que tracta d'estimular possibles sinergies entre les eines de custòdia i els espais educatius”.

La guia —que ja es pot descarregar de forma gratuïta a la pàgina web de la ICTIB (www.ictib.net)— està dirigida en particular a educadors i educadores tant de el món de l'educació formal com informal i en general a tot el món interessat en la conservació de la natura, ha comptat amb el suport de la Conselleria de Medi Ambient i Territori i amb la col·laboració de la Conselleria d'Educació i Formació Professional.

La custòdia del territori com a resposta a una demanda social d'una educació horitzontal i proactiva

L'educació en la conservació de la natura s'ha tractat principalment d'una manera unidireccional, deixant les tasques educatives a les entitats de conservació les quals han tractat de modificar, amb més o menys èxit, la percepció i la forma d'actuar de la societat respecte de la problemàtica ambiental que es genera. No obstant això, mitjançant accions de custòdia es pot parlar d'una educació ambiental multilateral i amb un caràcter més horitzontal, ja que es generen intercanvis de coneixement entre propietaris i docents i alumnat que hi participa.

A això se li afegeix que en els últims anys s'ha assistit al creixement d'un moviment internacional, principalment estudiantil, que es manifesta reclamant accions contra l'escalfament global i el canvi climàtic. A les Illes Balears aquest moviment s'ha traduït en protestes per part dels estudiants i associacions de professors que senten la necessitat de donar suport als seus alumnes i reclamen més contundència i accions per atenuar les conseqüències negatives que genera el canvi climàtic. És per això que els espais educatius s'han transformat en principals aliats a l'hora de donar una resposta a les necessitats explícites que el planeta requereix en clau de conservació. Aquesta resposta implica necessàriament adoptar un marc de referència que orienti les accions a prendre, implementant metodologies que estiguin en la seva línia.

La ICTIB: Una xarxa per a la conservació del patrimoni natural i cultural

La Iniciativa de Custòdia del Territori de les Illes Balears és una xarxa integrada per gairebé una trentena d'organitzacions dedicades a la conservació de el patrimoni natural i cultural de la nostra comunitat autònoma. El seu principal objectiu és fomentar aquesta eina col·laborativa de conservació de la natura a través d'accions de suport a les entitats de custòdia i la difusió d'informació rellevant a la societat en general. A dia d'avui, la custòdia del territori a les Balears manté una trajectòria ascendent, registrant un total de 144 acords —un 33% més que el 2018— en 4 dels quals estan implicats espais educatius.

Contacte:

Ana Bonilla, responsable de comunicació de la ICTIB

secretariaictib@gmail.com

656 546 641

Més informació a: <https://www.ictib.net/>

Fotografia: Grup d'alumnes de secundària de l'IES Port d'Alcúdia en tasques de seguiment i observació d'aus a la llacuna de Maristany.

